Psychológia a spiritualita
Tvorivá úloha č. 4.

Pozrite si film *The Villag*e (2004), režiséra M. Night Shyamalana (sl. *Osada*, česky *Vesnice*).

PROSÍM, najskôr si ho pozrite celý a až potom si čítajte nasledujúce otázky - aby ste mali lepší zážitok z filmu a hlavne, aby ste prežili to, čo chcel režisér vo Vás vyvolať (pocit, že ste členom dediny). Otázky si čítajte a riešte až potom, čo si ho pozriete. Ideálne je si ho pozrieť dva-krát. Raz kvôli zážitku a raz kvôli hlbšiemu všímaniu si súvislostí potom, čo už pointe filmu porozumiete.

Otázky:

1. Ako sa v "dedine" využíva **strach** na kontrolu správania a myslenia jej členov? Kto vytvára strach, prečo, a aké to má dôsledky na jednotlivcov aj komunitu?
2. Aký je vzťah medzi **strachom a poslušnosťou**? Aké psychologické mechanizmy, ktoré už možno poznáte, sú v hre?
3. Je možné vnímať "dedinu" ako **metaforu kultu**/sektárskej skupiny/príp. aj náboženstva? Ktoré znaky kultu tam nachádzate?
4. Prečo nikto nevystúpi proti systému, aj keď má pochybnosti?
5. Akú úlohu hrá **vina** v udržiavaní "pravidiel" v komunite?
6. Akú úlohu hrá striktná **izolácia**?
7. Kde je podľa vás **hranica** medzi chránením druhých a manipuláciou? Je morálne chrániť ľudí klamstvom, ak ich tak domnelo ochránime pred "väčším zlom"?
8. Aký je rozdiel medzi **nevinnosťou a naivitou**? Obe boli vo filme znázornené - kde, v kom a ako?
9. Ivy ako spirituálna hrdinka: čo môže symbolizovať jej "slepota"? Nie je jediná, kto vidí viac? Rozveďte túto **symboliku**.
10. Predstavte si, že ste jedným z členov "starších". Ako by ste obhájili svoju úlohu pri vytváraní **ilúzie reality**, ktorú bránite systémom strachu? Viete sa vžiť? Aké sú pohnútky pre vytvorenie ilúzie "tých, o ktorých sa nehovorí"?
11. Bola "dedina" skutočne šťastnejším a menej násilným miestom? Je možné postaviť šťastie na nevedomosti?
12. Zasiahli by ste, ak by ste boli outsider a zistili, ako dedina funguje? Alebo by ste ich nechali na pokoji?

Režisér Shyamalan v *The Village* manipuluje nielen postavami vo filme, ale aj nami - divákmi. Vytvára „insider“ zážitok – teda zážitok, kde divák nevidí viac než obyvatelia dediny, a preto prežíva rovnaký strach, zmätenosť a neistotu.

13. Ako sa zmenil tvoj pocit z filmu po odhalení pravdy o „tých, o ktorých sa nehovorí“?

14. Ako režisér Shyamalan pracuje so zvukom, hudbou, kamerou a tempom, aby vytvoril dojem „vnútra“ či subjektívneho prežívania postáv?

15. Kedy sa tvoje podozrenie, že niečo „nesedí“, začalo zvyšovať? Čo bol pre teba momentom „**prebudenia**“ (ako diváka)? Vidíš tu nejakú paralelu s duchovným prebudením?

16. Vieš si predstaviť, že by si veril/a v existenciu „tých, o ktorých sa nehovorí“, keby si vyrastal/a v takej dedine? Prečo áno/nie? Existujú podobné príklady z reálneho života? Čo napríklad?